

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2010

Äpplet – en symbol för Åland.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2010

VISION och verksamhetsidé.

”Vår VISION är en lönsam landsbygd där Ålands Hushållningssällskap bidrar med engagemang och kunskap”

Verksamhetsidé:

Ålands Hushållningssällskap skall tillhandahålla en, för lantbruksföretagaren, lönsam rådgivning och service inom områdena husdjursproduktion, trädgårdsodling och växtodling.

Verksamhetsidén uppnås genom egna personalresurser *, förmedling av kunskap och rådgivning, studieresor, kurser och projektarbeten.

* De egna personalresurserna innefattar ekonomirådgivare, ekologisk rådgivare, husdjursrådgivare, trädgårdsrådgivare, växtodlingsrådgivare och seminörer.

RESULTATMÅL 2011

Vårt viktigaste mål är att genom rådgivning med hög kvalitet skapa förutsättningar för den åländske jordbrukaren att bedriva sitt lantbruksföretag med god lönsamhet.

En förutsättning för detta är att vi skapar attraktiva tjänster som är lönsamhetsskapande.

Under 2011 kommer, vid sidan av vår basrådgivning, ett större fokus att läggas på:

- Grönsaksprojektet i samverkan med ÅTH och Dansk Landbruksrådgivning
- Rådgivning inom miljöområdet
- Lantbrukets energiplanering
- Utveckla husdjursrådgivningen både mot nötkreatur (juverhälsa och fertilitet) samt mot häst.

INTERNA MÅL

Uppföljningsbrev, med förslag på åtgärder, efter **samtliga** rådgivningsbesök i fält.

Öka merförsäljningen genom förslag på kompletterande rådgivning, ex. ekonomisk uppföljning.

1. Verkställande direktörens översikt

1.1 Personal under året har varit:

Bäckman-Hägglund, Tina	Ekonomirådgivare
Danielsson, Tina	Husdjursrådgivare
Gabrielsson, Pernilla	Trädgårdsrådgivare
Knutsson, Hans	VD
Lundberg, Kerstin	Husdjursrådgivare
Mattsson, Åsa	Seminör
Nylund, Henrik	Seminör
Regårdh, Joachim	Växtodlingsrådgivare
Wartiainen, Soile	Rådgivare ekologisk produktion

1.2 Styrelse under året har varit:

Ordinarie:	Suppleant:
Hägglund Vidar, Vårdö	Gustavsson Carita, Hammarland
Klingberg Lena, Sund	Eriksson Tage, Jomala
Knutsson Hans, Eckerö. <i>Sekreterare</i>	Åkerblom Johan, Saltvik
Mörn Nicklas, Saltvik. <i>V ordf.</i>	
Sandell Bo-Erik, Finström. <i>Ordf.</i>	
Söderberg Harry, Finström	

Styrelsen har hållit 7 protokollförda sammanträden.

1.3 Hushållningssällskapets intäkter/kostnader.

Verksamhetsbidrag från Ålands Landskapsregering har erhållits med 276 000€. Förrättningsintäkter och övriga intäkter uppgick till 348 287€. Årets resultat blev 84 834 euro vilket är ett mycket bra resultat sett till budget och föregående års resultat. Jämfört med föregående år och budget har förrättningsintäkterna ökat med ca 10 % medan de totala kostnaderna minskat med ca 10 %.

1.4 Medlemsavgifter 2010.

Medlemsavgifterna för 2010 är enl. nedan:

Medlemmar som under 2010 har köpt tjänster för ≥ 300 € exkl. moms (seminjäster och kokontrolltjänster undantagna) är automatiskt medlem för 2011. Möjlighet ges till att avstå medlemskapet.

Övriga kan bli medlemmar i Ålands Hushållningssällskap för en avgift om 30€ per år.

Medlemsförmåner

- Möjlighet att påverka och delta i utvecklingen av rådgivningen
- Rätt att delta och använda sin rösträtt på årsmötet, t.ex. val av styrelse, budget, verksamhetsplan, medlemsavgifter.
- Medlemsavgiften avdragsgill i beskattningen för lantbrukare/landsbygdsföretagare
- Olika förmåner som styrelsen årligen kan fastställa

1.5 Resultatavtal med Landskapsregeringen

Ålands Hushållningssällskap r f fungerar som "takorganisation" för Ålands Fåravelsförening r.f, Föreningen Ålandsfåret r.f, Andelslaget Ålands Maskinring, Ålands Fiskare r.f samt Ålands Fiskodlarförening r.f.

Februari 2011.

Hans Knutsson

VD

Bin, en viktig förutsättning för god fruktskörd.

2. Verksamheten

2.1 Allmänt

Landskapsregeringens bidrag blir en allt mer minskande andel av Hushållningssällskapets omsättning vilket också ställer krav på att våra rådgivare ökar försålda timmar. I samband med detta måste också våra kunders förståelse för att den framtida rådgivningen och servicen kommer att betalas av den enskilde kunden öka. Det är en anledning till att Hushållningssällskapets måste "vässa" sin kompetens för att vara en attraktiv och lönsam samarbetspartner

Hushållningssällskapet arbetar också med att bli mer "synligt", förutom i LandsbygdsNytt har vi haft artiklar i Landsbygdens Folk samt också initierat artiklar i lokalpressen.

Ålands Hushållningssällskaps roll som "takorganisation" för övriga aktörer inom primärnäringsen har bl. a resulterat i att vi tillsammans med Miljöbyrån och Ålands Fiskodlarförening deltar i ett projekt med storskalig odling av blåmussla i åländska vatten. Odlingen beräknas ge en årlig fångst om 50 000 kg blåmussla. Främst i miljöns tjänst genom bortförande av kväve och fosfor från åländska vatten men också som en resurs i t ex foder för fjäderfä och fisk men också som jordförbättringsmedel. Den första skörden beräknas ske år 2012. Då har vi också fått praktisk erfarenhet från åtminstone en vinter med kraftig is.

2.2 Ekonomirådgivning

Huvuddelen av ekonomirådgivarens arbete har varit fokuserat på investeringsstödsasökningar. Rådgivaren har också deltagit i Övervakningskommittén för Ålands Landsbygdsutvecklingsprogram 2007-2013.

Rådgivaren är huvudansvarig för Hushållningssällskapets rådgivning i samband med stödrådgivningen.

Arbete pågår med att erbjuda ekonomisk uppföljning i samband med övrig rådgivning.

Ekonomirådgivaren har deltagit vid enskilda ERFA-gruppsträffar med övriga rådgivare. Främst har då ekonomiska frågor men även management varit huvudtema.

Vidare ansvarar ekonomirådgivaren för sammanhållningen av Hushållningssällskapets rådgivning inom miljöfrågor.

2.2 Husdjursrådgivning

1806 Viken
Mandy-ET
och 1803 Viken
Pärna-ET
är båda
resultat av lyckade
embryo-
inläggningar på
Viken, Skara.

Under 2010 blev även FABA en del av Viking Genetics vilket ger ännu större urval, av tjurmaterial, för de åländska mjölkproducenterna.

Hushållningssällskapet har på uppdrag av ÅCA/ Ålandsmejeriet arbetat med mejeriets kvalitetsfrågor och, på uppdrag, genomfört gårdsbesök. Vid gårdsbesöken har mejeriets/besättningens egenkontrollprogram kontrollerats. Tillsammans med ÅCA arrangerades en kursdag för samtliga mjölkföretagare med temat "Hur förebygga mastit". Föredragande var veterinär Karin Persson Waller, SVA, Uppsala.

I januari besökte veterinär Ola Schultzberg, Malmköping, ett antal mjölkgårdar under temat "Förebyggande djurhälsovård". Under april besökte husdjurstekniker Lars Andersson, Svenska Husdjur, 4 mjölkgårdar för test av mjölkmaskinsutrustningen (VADIM).

Under maj månads togs prover för skördetidsprognoser på 5 gårdar på fasta Åland. 6 prover togs ut per gård. Analyserna utfördes hos Valio Artturi och samtliga mjölkproducenter fick resultatet via sms. En tjänst som var mycket uppskattad.

Under årets utsågs, för första gången, Årets Vallmästare. Titeln tillföll Li och Göran Söderlund, Jomalaby.

Gården med Ålands bästa vallfoder

■ Mjölkbönderna Göran och Li Söderlund i Jomalaby har av Ålands Hushållningssällskap utsetts till Åländska vallmästare 2010.

Enligt modell från Sverige ordnades tävlingen i fjol för första gången. Alla som före den sista september tagit foderanalys var automatiskt med i tävlingen.

Proven skickas på egen hand till Valio och resultaten sänds också till Hushållningssällskapet. Därmed var ungefär hälften av de 40-talet jordbrukare som är med i det åländska kokontrollprogrammet med i tävlingen.

Några jordbrukare passade på att lämna in sina prover just efter månadsskiftet för att inte behöva vara med, skrattar Tina Danielsson som sköter Hushållningssällskapets kokontroll.

Li Söderlund påpekar att säsongen för inomhusutfodringen börjar i månadsskiftet septembertoktober. Men de mjölkproducenterna som har sitt foder i plansilon ville vanta till senare på hösten med att öppna dem för provtagningen för att inte så mycket av fodret ska bli förstört.

Tina och hennes kollega Kerstin

Goda råd är nära till hands för Li och Göran Söderlund, eftersom deras gård ligger bara några hundra meter från Ålands Landsbygdscentrum i Jomalaby.

Förutom röd- och vitklöver har de också timotej och ängssvingel på sina vallar. Förstås följer de också noggrant foderstaten, där man på basen av prover räknat ut vad korna behöver.

11.000 kilos snitt

Förutom ensilage får gårdens kor också åländsk spannmål och kraftfoder som tillskott och resultatet är bevisligen bra. I fjol mjölkade de 44 årskorna i genomsnitt 11.000 kilo per ko räknat i fyra-procentig mjölk.

För Åland är det bra, intygar kokontrollanten Tina Danielsson, som är utbildad inom husdjursvetenskap vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Uppsala.

"Lian" och Göran påpekar att deras kor har fri tillgång på ensilage.

Därför är det viktigt att ensilaget är bra. Vi brukar spara det torraste och bästa ensilaget till vintern så vet man att man har bra foder hela året.

Beviset på bra foder är det diplom som de åländska vallmästarna fått av Ålands Hushållningssällskap som erkänsla för "jämn och hög kvalitet på enl!"

2.2.1 Kokontrollresultat för 2009.

Åland

Antal besättningar	40
Koantal	1 561
Medelkoantal	39
Medelproduktion	9 512 kg mjölk
Medelproduktion, ECM	9 597 kg
Fett %	4,11
Fett kg	391
Protein %	3,35
Protein kg	319

I jämförelse med föregående kontrollår ökade produktionen med 217 kg mjölk i genomsnitt på de åländska mjölkgårdarna. Vilket är den högsta ökningen i Finland.

Kokontrollresultat 2010.

Område	Mjölk kg	Fett kg	Fett %	Protein kg	Protein %	Kor per gård	Kg mjölk jmf föreg. år.	Kg ECM 2008
Lappland	9316	379	4,07	318	3,42	24,2	-20	9404
Finska Hushållningssällskapet	9337	401	4,30	326	3,49	35,3	67	9737
Åland	9512	391	4,11	319	3,35	36,3	217	9597
Norra Savolax	9292	388	4,17	321	3,45	28,1	164	9514
Mellersta Finland	8974	381	4,25	312	3,47	25,7	65	9290

Hela Finland 2010	8886	373	4,19	305	3,43	29,2	46	9107
Hela Finland 2009	8840	368	4,16	303	3,43	27,8	87	9027
Hela Finland 2008	8753	369	4,22	302	3,45	26,2	-42	9016
Hela Finland 2007	8795	306	4,2	306	3,47	24,6	156	
Hela Finland 2006	8639	361	4,17	297	3,44	23,4	212	

2.2.2 Semin

Totalt antal ins. 2010	Jmf. med 2009. %	Antal 1:a ins. 2010	Jmf.med 2009. %	Varav antal 1:a ins djurägare 2009	Jmf. med 2008. %
3698	-0,8%	1977	+1,3 %	501	+45,2

Av tabellen framgår att antal mjölkdjur på Åland är konstant, knappt 2000 st. Andelen som semineras av djurägare ökar. En utveckling som vi kan förmoda ökar kraftigt de närmsta åren och som då kommer att ställa stora och delvis nya krav på den seminverksamhet som bedrivs i Hushållningssällskapets regi. Under 2010 utförde djurägarna 26% av antalet semineringar.

2.3 Växtodlingsrådgivning

Efter en första introduktion under 2008 har odlingen av majs fortsatt med något större areal varje år. Växtodlingsrådgivaren har under året varit aktiv i tre olika ERFA-grupper, en för majs och två för spannmål.

Ett flertal kurser genomfördes som en del i pågående miljöstödsprogram. Totalt 10 kursdagar varav en på Sottunga.

2.4 Trädgårdsrådgivning

Trädgårdsrådgivningen under år 2010 har fortsatt med inriktning på olika baspaket för frukt och bär.

Under april månad anordnades en växtskyddskurs inom fruktodling.

Trädgårdsrådgivaren har, under juli månad, deltagit i en studieresa till Sydtyrolen med inriktning på äppelodling.

2.5 Ekologisk rådgivning

Rådgivningen har varit inriktad på information om den ekologiska odlingens förutsättningar på Åland. Efterfrågan på ekologiska produkter ökar och därmed behovet av information.

Ekologiskt odlarbrev har utkommit med 6 nummer till ca 30 odlare.

2.6 Stödrådgivning

Samtliga rådgivare deltog i arbetet med stödansökningar under april månad. Totalt hade vi 235 kunder och totalt såld tid var 469 timmar vilket blir i genomsnitt 2 timmar per kund.

3 Kursverksamhet

Under året har följande kurser/aktiviteter anordnats:
(Kurserna är genomförda med egen personal om inget annat anges)

	<u>Tidpunkt</u>	<u>antal delt.</u>
Kumminodling, Dan Kjällberg, Caraway Finland	febr.	25
Mastitkurs för mjölkproducenter, Kerstin Persson-Wallner, SVA, Uppsala	febr.	40
Workshop, husdjurstema	febr.-april	20
Växtskyddskurser	febr-mars	173
Växtskydd, frukt	april	25
Djurhälsoveterinär Ola Schultzberg förebyggande djurhälsovård, antal besättningar	april	5
Lars Andersson, Svenska Husdjur, VADIM mjölkmaskinstest, antal besättningar	april	4
ERFA grupper, växtodling. 4 grupper		26
ERFA grupp, husdjur/ekonomi		6

4 Studieresor

Hushållningsällskapet anordnade under året följande studieresor:

	<u>Tidpunkt</u>	<u>antal delt.</u>
Borgeby Fältdagar och studiebesök i Östergötland	juli	10
Resa till Agromek, Danmark	november	4

5 Intern utbildning

Under året har rådgivarna vidareutvecklats genom egen utbildning via fackpress/litteratur samt att delta i konferenser och studieresor inom sitt ämnesområde.

Utbildning inför stödrådgivning	Helsingfors
Utfodring av mjölkkor	Jakobstad
Mjölkföretagardag samt EDF (European Dairy Farmers), 2 dag.	Svensk Mjök, Jönköping
Djurhälso- och utfodringskonferens, 2 dagar	Svensk Mjök, Linköping
Rådgivarträff, ekonomi	Helsingfors
Coachutbildning	Stockholm
Ekologisk Fruktodling	Stockholm
Energiplanering	Seinäjoki
Fixa proteinet själv. Odling av proteingrödor	Stockholm
Fårkurs	Jomala
Generationsväxlingskurs	Helsingfors
Grovfoder till häst	Uppsala

Fruktodling, studieresa, 4 dagar
Mjölkproduktion, studieresa, 10 dagar
Rådgivardagar, SLF. 2 dagar

Sydtyrolen
Canada
Åland

6 Mottagna besöksgrupper

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademin
Studiebesök från ProAgria Pohjoiskarjala

september
oktober

7 Övriga organisationer under Hushållningssällskapet.

7.1 Ålands Fåravelsförening r f

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2010

Ålands Fåravelsförening r.f.

Föreningen

Föreningen hade under året 102 betalande medlemmar.

Styrelsen har bestått av ordförande: Cecilia Persson, kassör: Stefan Sirén, sekreterare: Lisbeth Wikström, viceordförande: Camilla Rosenberg samt medlem Adam Söderlund, suppleanter: Barbro Söderdahl, Annika Lind och Börje Björklund. Materialförvaltare: Camilla Rosenberg.

Styrelsen har sammanträtt 5 gånger, dessutom har styrelsen hållit ett samarbetsmöte med styrelsen för Ålandsfåret r.f.

Tidskriften Fårnytt har utkommit 4 gånger. Cecilia Persson är ansvarig utgivare.

Verksamhet

Fårhälsoseminarium i januari

Skinnsömnadskurs i februari

Mönstringskurs i början av september.

Fårklippningskurs i mitten av september

Övrig verksamhet är bland annat fosterscanning, samskickning av skinn till garveri i Sverige och samordning av fårklippare.

Rådgivning

Den grundläggande fårrådgivningen har under året skötts av tre rådgivare: Robert Nilsson som bedriver storskalig lammproduktion i Ukraina och Ryssland, Mia Söderdahl som driver Fårgården i Jomala och Maija Häggblom på Bussö.

Övrigt

Årsmöte hölls den 21.04 på Naturbruksskolan, 6 st medlemmar var närvarande

Höstmötet hölls den 30.11 på Ålands Hotell och Restaurangskola, 14 st medlemmar var närvarande.

7.2 Föreningen Ålandsfåret r f

Föreningen Ålandsfåret r f, axplock ur verksamheten under år 2010

Förutom arbetet med administration av databasen över ålandsfåren har man under året i samarbete med Ålands Fåravelsförening r.f. ordnat ett seminarium om fårhälsovård med Kalle Hammarberg, Johanna Rautiainen och Rauli Lehtinen som föreläsare. Man har även koordinerat fårklippning på Åland i Föreningen Ålandsfårets regi.

Förberedelser för övergång till webbaserad databashantering har pågått under året. Övergången väntas kunna ske under år 2011. Föreningen arbetar också för att kunna bli godkänd som avelsorganisation för ålandsfåren.

Kartläggning av gumslinjerna (bagglinjerna) har pågått under året i föreningens regi och kommer att presenteras under våren 2011 i form av ett examensarbete. Resultatet kommer på sikt att finnas tillgängligt även på Internet. Kartläggningen ger ytterligare hjälpmedel för arbetet med bevarande av ålandsfåren.

Föreningen har även gett ett utlåtande i samband med ändringen av avbytarsystemet, skrivelsen undertecknades även av Ålands Fåravelsförening r.f. Dessutom har man varit aktivt med och arbetat för att får- och getregistret och märkningen skulle bli smidigare.

Antalet ålandstackor i reproduktion var drygt 1000 under året och mängden är fortsättningsvis ökande. Under året såldes de första ålandsfåren till Estland. Man har också arbetat med information om rasen på olika sätt, t.e.x. genom att delta i marknader och andra evenemang både på Åland och i Finland samt genom artiklar i olika tidskrifter.

7.3 Ålands Fiskare r f

Allmänt

År 2010 var föreningens 83 verksamhetsår sedan starten som Ålands fiskarförening 1927. Ålands fiskare r.f. är en ideell bransch och intresseorganisation för yrkes- och binäringsfisket på Åland. Föreningens verksamhet styrs i hög grad av samarbetsavtalet med landskapsregeringen, via Pro Agricola Hushållningssällskapet. Dessutom innehar Ålands fiskare r.f. ett ansvar för utvecklandet av fiskerinäringen genom sin position som bransch och intresseorganisation. Föreningen hade under året 133 betalande medlemmar.

Som enda anställd av Ålands fiskare r.f. har Fredrik Lundberg verkat, som verksamhetsledare med ansvar för föreningens dagliga verksamhet, åtaganden, projektverksamhet och skötsel av föreningens anläggningar och affärs och driftsverksamhet. Verksamhetsledaren var permitterad 3 månader under året på grund av sänkt finansierings anslag.

Föreningens kansli är beläget i Korrvik fiskehamn, som även föreningen sköter om, via sitt helägda dotterbolag Fiskehamn Åland AB.

Ålands fiskare informerar kontinuerligt fiskarna om aktuella händelser i branschen såväl regionalt som i nationellt respektive EU-perspektiv till de delar det är relevant för branschens framtid och utveckling. Föreningen bistår även vid behov myndigheterna för att informera berörda företag om olika beslut och ageranden. Ålands fiskare informerar allmänheten om fiskets betydelse som näring samt om fisket som yrke. Informationsarbetet sköts genom dags- och branschtidningar, medlemsbrev, hemsida, direktkontakt med medlemssammanslutningar samt genom deltagande i allmänna informationstillfällen som t.ex. branschmässor.

Ålands fiskare eftersträvar en långsiktigt hållbar utveckling av fisket och tar initiativ till åtgärder

som förbättrar infrastrukturen kring fisket och kvaliteten på fisken.

Ålands fiskare bistår Landskapsregeringen vid uppföljning och insamlingen av uppgifter kring fisket samt fungerar som remissinstans i ärenden som beror fisket.

Projektverksamhet

Ålands fiskar r.f. bedriver en stor del av sin verksamhet i projektform, oftast med stöd av strukturplanen för den Åländska fiskerinäringen. Under 2010 har följande projekt varit aktiva.

Fisk från Hav till fat.

Pro Kala r.f., tillsammans med Ålands fiskare r.f. och Ålands fiskodlarförening r.f. startade under sista delen av 2008 med ett marknadsföringsprojekt för att stimulera fiskkonsumtionen på Åland, och av Åländsk fisk i Finland. Projektet avslutades 2010, och Ålands fiskare r.f. deltog i Köpmannamässan och Skördefestens marknad för projektets räkning

Push Up 3

Projektet arbetar för att försöka systematiskt dokumentera och verifiera en ny typ av skadeinverkan som sälarna kan ha även ifrågan om sk. "sälsäkra" fiskeredskap. Projektet har fortlöpt under året.

Kustaktionsgrupp

Föreningen stod bakom den strategi för Kustaktionsgruppen som Leader Åland r.f. lämnade in under hösten 2010. Föreningen arrangerade också besöket för en Gotländsk kustaktionsgrupp som besökte Åland i inspirationssyfte.

Uppgradering av fiskehamn

Föreningen genomförde under 2010 en stor anpassning av lokalerna i fiskehamnen till att godkännas som livsmedelslokaler, samt investerade i ny maskinpark för filetering av fjällfisk.

7.4 Ålands Fiskodlarförening r f

Verksamhetsförutsättningar och statistik

Odlingsåret 2010 har varit utmanande på grund av extrema väderleksförhållanden. Våren var mycket kall, sommaren bjöd på värmeböljor och vintern var sträng. Värmeböljorna har inneburit att tillväxten inte varit lika god, vilket inte heller kunde kompenseras på hösten eftersom vintern kom väldigt tidigt i år. De hårda vinterförhållandena har orsakat problem med ökad dödlighet. Totalt sett har däremot sjukdomsutbrotten ändå minskat jämfört med i fjol. En annan utmaning har i år varit att tillgången på inhemskt odlad sättfisk varit låg, detta då yngelodlarna drabbades av hög dödlighet under värmeperioderna. Skador på fiskodlingarna orsakade av säl bedöms dock fortsättningsvis ha ökat i omfattning och i viss mån har även hägern varit ett problem. Medelpriserna på årsbasis steg märkbart för både regnbåge och sik. Efterfrågan förblev god, trots ökad import av norsk lax.

Statistik fiskodling 2010

Försäljning av matfisk (kg)	4 117 816
Förstahandsvärde (milj. €)	15,8
Antal verksamma företag	10
Antal produktionsenheter	28
Syssestättning (heltidstjänster)	75,25

Löpande verksamhet

Föreningen fungerar som informationskanal mellan företagen, myndigheter och andra berörda parter såsom media, samt bistår vid behov enskilda medlemmar med olika uppdrag, råd och hjälp. Detta arbete omfattar bland annat utlåtande och information kring ny lagstiftning, skrivelser riktade till myndigheter och media, förhandlingar och administration kring det gemensamma miljökontrollprogrammet, projektledning och (mot avgift) sammanställa material och ge utlåtande vid tillståndsansökningar.

Då föreningens verksamhet till största del finansieras med Landskapsregeringens verksamhetsstöd innebar den nedskärning av stödet med ca 1/3 som gjordes under 2010 att föreningen fick skära ner på utgifterna. Den största förändringen var att verksamhetsledaren minskade sin anställning till 75 % av heltid och att bokföringen sköts av denne istället för av extern firma. En större summa av för högt beräknade lönebikostnader från 2009 återbetalades under 2010. Detta i kombination med minskad arbetstid och flera konsultuppdrag än vanligt ger ett positivt bokslut för 2010, vilket inte beräknas bli fallet för 2011.

Föreningen driver och deltar kontinuerligt i aktuella projekt som syftar till att skapa förbättringar för miljön, fiskhälsan och förbättrade verksamhetsförutsättningar för fiskodling. Under verksamhetsåret har föreningen bland annat drivit projektet "IT-verktyg för fiskodling" och utvärderingsfasen av "Miljöinnovativ fiskodling". Förutom detta har samarbetsprojektet med miljöbyrån och Hushållningssällskapet kring musselodling på Åland fortsatt, likaså har arbetet inom "samrådsgruppen för fiskodling" tillsammans med miljöbyrån och fiskeribyran pågått under året.

7.5 Ålands Maskinring, andelslag

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2010

Andelslaget Ålands Maskinring har vid slutet av 2010 oförändrat antal medlemmar 179 st. 5 st har slutat medan 5 nya medlemmar har tillkommit.

Bokslutet för 2010 visar 4 145,31 € förlust. Huvudorsaken till minusresultatet är kostnader för ett nytt administrativt system. Styrelsen föreslår inför stämman att resultatet minskar det fria egna kapitalet. Ålands Maskinring har via Ålands Hushållningssällskap som takorganisation för primärnäringarna fått ett verksamhetsbidrag på 4000 € från Landskapsregeringen. Andelslaget har under år 2010 uttaxerat en årsavgift på 30 € inkl moms (24,59 exkl moms) av sina medlemmar.

Styrelse och möten.

Vid andelslagets ordinarie stämma 18/3 hos Ålands Trädgårdshall, valdes följande styrelse; Harry Ekström (ordförande), Mats Mattsson (viceordförande), Ole Blomqvist, Kenneth Carlsson, Jan Eriksson och Tina Bäckman-Häggund. Vid stämman visade ÅTH sin nya anläggning.

Styrelsen har under året haft 2 st protokollförda möten. Som verksamhetsledare har Bo-Erik Sandell fungerat.

Medlemsförmåner.

Maskinringsmedlemmarna har haft möjlighet att erhålla rabatt på bränsle hos Rundbergs Bil & Service. På brännolja får medlemmarna rabatt vid beställning från TB via verksamhetsledaren. Även på Holmbergs erhåller ÅMR:s medlemmar en viss rabatt.

Då medlemmarna köper arbetskläder hos Knegarn (Blåkläder) erhålls 18 % rabatt om man trycker maskinringens logo på kläderna.

Förmedlingsverksamhet.

Provisionen på förmedlade maskintjänster har under 2010 varit 3%, men högst 20 € och lägst 5 € per betalningsuppdrag.

Under 2010 steg omsättningen på förmedlingar 6,5 % från 488 585,30 € till 520 356,75 € exkl. moms, vilket gav 7 744,69 € i provisioner. Cirka 13 % (67215,08 €) av omsättningen är sk externa jobb, dvs till kunder utanför jordbruket. Maskinsamverkan via ÅMR har blivit ett starkt alternativ för att öka jordbrukets lönsamhet, antingen genom inkomster från entreprenadkörning eller genom färre maskiner och lägre kostnader. Hur förmedlingarna har fördelat sig mellan olika typer av arbeten framgår av tabellen som följer.

Traktor	10259,30	2,0 %
Stallgödsel	120648,25	23,2 %
Gödsel/Växtskydd	5217,35	1,0 %
Jordbearbetning	32828,50	6,3 %
Sådd/Sättning	34104,39	6,6 %
Skörd	11035,20	2,1 %
Vallskörd	165649,79	31,8 %
Skog	1788,00	0,3 %
Skördehantering	13959,70	2,7 %
Transporter	18684,75	3,6 %
Grävning/lastning/snö mm	47277,37	9,1 %
Manuellt arbete	16691,93	3,2 %
Foder & övr material	19057,11	3,7 %
Ej spec förmedlingar	23155,11	4,4 %
Summa	520356,75	100,0 %

Övrigt.

Medlemskapet i den svenska takorganisationen Sveriges Maskinringar ger fortfarande ett positivt erfarenhetsutbyte. VL deltog i april på MR Sveriges stämma i Dalarna där den första svenska maskinringen startades 20 år tidigare.

Maskinringens prislista trycktes som bok. Detta finansierades med annonsförsäljning till företag i branschen.

ÅMR deltog på skördefesten med informationsmaterial, bildspel och demonstration av vägsladd.

Under våren startades maskinringens nya administrativa system som utvecklats av MR Sverige. Detta integrerar fakturering och avräkningar med bokföringen så att dubbelarbete undviks. Det ger också medlemmarna tillgång till en medlemsportal på internet där man t ex kan se och ändra sina uppgifter men också mata in körningar för fakturering. Systemet uppskattas mycket av de medlemmar som använder det.

8. Ekonomi, Ålands Hushållningssällskap.

RESULTATRÄKNING	År 2010, euro	År 2009, euro
Försäljning	326 917	290 572
Sålda tjänster ÅCA	21 370	21 160
Totala intäkter	348 287	311 732
Sa personalkostnader	- 326 552	-363 480
Avskrivningar	- 2 775	-6 062
Sa inköpskostnader	- 78 983	-79 996
Sa övriga kostnader	- 135 326	-149 192
Sa kostnader	- 543 637	-598 729
Sa investerings- o finans verk	4 184	308
Extraordinära poster		-213
Erhållna bidrag	276 000	281 000
RESULTAT	84 834	-5 677
BALANSRÄKNING		
Sa materiella tillgångar	5 357,91	8 133,02
Sa placeringar	4 000	4 000
Sa bestående aktiva	9 357,91	12 133,02
Sa fordringar	80 240,99	54 726,08
Sa finansiella värdepapper	223 663,39	163 118,63
Kassa, bank	98 261,96	86 022,47
Ernst Johanssons minnesf.	4 308,63	4 196,66
Ålands Seminförening	21 115,32	
Ålands Kontrollförening	18 559,12	
Sa rörliga aktiva	446 149 41	308 063,84
Sa aktiva	455 507,32	320 196,86

Ekonomi, sammandrag		2010	2009	2008	2007
Intäkter inkl. bidrag		624 287	592 731	420 920	379 815
Kostnader		-543 637	-598 729	-480 468	-378 393
Finansiella int./kostn.		4 184	321	-4 064	5 444
Resultat		84 834	-5 677	-63 612	6 866

9. Indikatorer

	Antal	Timmar	Antal deltagare
Stödrådgivning	227	426	
Investeringsstöd	44	134,5	
Gårdsbrukets ekonomi	3	15,5	
Tekniskt stöd		6	
Odlings-/gödslingsplaner	169	501	
Baspaket trädgård	40		
Feromonpaket	108		
ERFA-grupper	5		32
Fältbesök	88		
Rådgivning, timmar i fält		109	
Sålda timmar övrigt		199,5	
Utfodringsplaner	24		
Kor i kontroll	1561		
Antal besättningar i kokontroll	40		
Kor per besättning, kokontroll	39		
Antal semineringar	3698		
Antal 1:a semineringar	1977		
Antal ins kvigor	1072		
Antal ins kor	2626		
Test av mjölkmetare	55		
Studieresor	2	14	
Kurser	16	291	
Summa timmar		1391,5	

Ålands Landsbygdscentrum

22150 Jomala

Telefax (018) 329 801

Internet: www.landsbygd.ax/hushallningssallskapet

E-post: *fornamn.efternamn@landsbygd.ax*

Ordförande

Bo-Erik Sandell, 0457 313 44 52

VD

Agronom **Hans Knutsson**

tel: (018) 329 646, 0457 526 7071

Ekologisk rådgivning

Agronom **Soile Wartainen**

tel: (018) 329 802, 0457 526 7302

Ekonomirådgivning

Agrolog **Tina Bäckman-Hägglund**

tel: (018) 329 648, 0457 342 7178

Husdjursrådgivning

Agronom **Kerstin Lundberg**

tel: (018) 329 644, 0457 526 7304

Husdjursrådgivning

Agronom **Tina Danielsson**

tel: (018) 329 680, 0457 342 1040

Trädgårdsrådgivning

Hortonom **Pernilla Gabrielsson**

tel: (018) 329 647, 0457 382 3070

Växtodlingsrådgivning

Agrolog **Joachim Regårdh**

tel: (018) 329 643, 0457 526 7303

Seminör

Åsa Mattsson, 31646 (seminanmälan)

Seminör

Henrik Nylund, 31646 (seminanmälan)